

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2014-2017
(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	<i>Spółeczeństwo obywatelskie</i>
Kod przedmiotu/ modułu*	<i>MK_45</i>
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	<i>Wydział Socjologiczno-Historyczny,</i>
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	<i>Instytut Nauk o Polityce</i>
Kierunek studiów	<i>Politologia</i>
Poziom kształcenia	<i>Studia I stopnia (licencjackie)</i>
Profil	<i>Ogólnoakademicki</i>
Forma studiów	<i>Stacjonarne</i>
Rok i semestr studiów	<i>II rok, semestr III</i>
Rodzaj przedmiotu	<i>Przedmiot fakultatywny (do wyboru)</i>
Koordinator	<i>Dr Anna Kołomycew</i>
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	<i>Dr Anna Kołomycew</i>

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
30	30							4

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Przedmiot kończy się oceną z wykładów. Ocena ta jest ustalana na podstawie pisemnego testu końcowego obejmującego tematykę zrealizowanych wykładów. Ocena z ćwiczeń jest ustalana na podstawie oceny z testu pisemnego (obejmującego tematykę ćwiczeń) oraz na podstawie oceny aktywności studenta w czasie zajęć.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiadomości z zakresu tematyki przedmiotów:

Nauka o państwie i prawie,

System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej;

Student:

- posiada wiedzę w zakresie historycznych, ekonomicznych, społecznych oraz kulturowych uwarunkowań życia publicznego;

- potrafi opisać i scharakteryzować struktury polityczne, ekonomiczne i kulturowe w wymiarze lokalnym, regionalnym, państwowym i międzynarodowym;

- dysponuje ogólną wiedzą o charakterze nauk społecznych;

<p>- umie dokonać analizy zachowań grup społecznych w życiu publicznym oraz dokonać oceny zaobserwowanych zmian;</p> <p>- szanuje odmienne punkty widzenia wynikające różnic politycznych, kulturowych i społecznych.</p>

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Nadrzędnym celem zajęć realizowanych w ramach przedmiotu Społeczeństwo obywatelskie jest zapoznanie studentów z problematyką aktywności społecznej i partycypacji publicznej oraz specyfiką i problemami rozwoju oraz funkcjonowania sfery społecznej w aspekcie prawnym, instytucjonalnym, organizacyjnym i finansowym.
	Cele szczegółowe kształcenia:
C2	Zapoznanie studentów z teoriami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
C3	Zapoznanie studentów z podstawami i warunkami kształtowania się współczesnych społeczeństw
C4	Poznanie podstaw prawnych funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu państwowym i europejskim.
C5	Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania sfery społecznej (ze szczególnym uwzględnieniem sektora organizacji pozarządowych).
C6	Poznanie mechanizmów zaangażowania obywatelskiego, metod aktywizacji społecznej oraz form demokracji partycypacyjnej.
C7	Znajomość zasad współpracy sektorowej i struktury partnerstw sektorowych.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
W_01	Student: posiada wiedzę na temat specyfiki i zasad funkcjonowania podmiotów reprezentujących sektor publiczny, społeczny i prywatny. Zna podstawy prawne ich działania, kompetencje i zadania.	K1A_W06 K1A_W09
W_02	Opisuje sposób organizacji społeczności lokalnych oraz charakteryzuje ich strukturę.	K1A_W06 K1A_W09
W_03	Wyjaśnia zasady funkcjonowania struktur społecznych oraz instytucji publicznych (ze szczególnym uwzględnieniem zasady pomocniczości).	K1A_W06 K1A_W14
U_01	Analizuje zachowania człowieka w ramach struktur społecznych;	K1A_U04
U_02	Weryfikuje i ocenia zachowania jednostek i społeczności terytorialnych w sferze życia publicznego;	K1A_U07
U_03	Porównuje i klasyfikuje role społeczne w obrębie grup funkcjonujących na szczeblu lokalnym i ogólnopaństwowym;	K1A_U04
U_04	Potrafi dokonać analizy problemów społeczności lokalnych, wskazać ich przyczyny oraz dopasować instrumenty działania pozostające w dyspozycji władz publicznych i podmiotów sektora społecznego.	K1A_U13

K_01	wyказuje aktywną postawę jako członek grupy społecznej, a także kompetencje organizacyjne do roli lidera;	K1A_K02
------	---	---------

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<i>Teorie społeczeństwa obywatelskiego – analiza wybranych koncepcji kształtowania się społeczeństw obywatelskich</i>
<i>Tradycje i historia „obywatelskości” w Polsce. Wpływ transformacji ustrojowej na specyfikę polskiego społeczeństwa</i>
<i>Formy uczestnictwa w życiu publicznym</i>
<i>Prawne podstawy funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce</i>
<i>Spółeczeństwo obywatelskie w Unii Europejskiej</i>
<i>Regulacje dotyczące społeczeństwa obywatelskiego w systemie Unii Europejskiej</i>
<i>Kapitał społeczny a budowa społeczeństwa obywatelskiego</i>
<i>Organizacje pozarządowe jako podstawa budowy społeczeństwa obywatelskiego</i>
<i>Kondycja sektora pozarządowego w Polsce</i>
<i>Współpraca międzysektorowa w Polsce. Podmioty, instrumenty i zakres współpracy sektorowej</i>
<i>Przedsiębiorczość społeczna jako forma aktywności społecznej</i>
<i>Aktywność społeczna na szczeblu lokalnym</i>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<i>Obywatel, obywatelskość, społeczeństwo obywatelskie, trzeci sektor</i>
<i>Spółeczno-kulturowe uwarunkowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce</i>
<i>Aktywność obywatelska Polaków na tle innych społeczeństw europejskich</i>
<i>Organizacja pozarządowa: wymogi prawno-instytucjonalne i organizacyjne</i>
<i>Wycieczka dydaktyczna: regionalny i lokalny wymiar społeczeństwa obywatelskiego w Polsce na przykładzie woj. podkarpackiego</i>
<i>Wprowadzenie do analizy aktywności obywatelskiej na szczeblu lokalnym</i>
<i>Analizowanie aktywności obywatelskiej w wybranych społecznościach lokalnych</i>

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy/wykład z prezentacją multimedialną/ metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją/ metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny/ praca w grupach/rozwiązywanie zadań/ dyskusja/ metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

1) dedukcyjne i indukcyjne tworzenie wiedzy teoretycznej z wykorzystaniem dostępnych danych empirycznych;

2) obserwacja uczestnicząca;

3) analiza studium przypadku;

4) dyskusja;

5) wycieczka dydaktyczna;

6) praca przy projekcie;

7) praca w grupie podczas zajęć

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
W_01	- test końcowy; - wypowiedź studenta w czasie zajęć; - dyskusja/rozmowa w trakcie zajęć;	Ćwiczenia Wykłady
W_02	- test końcowy; - wypowiedź studenta w czasie zajęć; - dyskusja/rozmowa w trakcie zajęć;	Ćwiczenia Wykłady
W_03	- test końcowy; - wypowiedź studenta w czasie zajęć; - dyskusja/rozmowa w trakcie zajęć;	Ćwiczenia Wykłady
U_01	- ocena wypowiedzi studenta w czasie zajęć; - efekty pracy w grupach; - obserwacja pracy studenta w czasie zajęć; - obserwacja pracy studenta przy projekcie oraz przy analizie studium przypadku;	Ćwiczenia Wykłady
U_02	- ocena wypowiedzi studenta w czasie zajęć; - efekty pracy w grupach; - obserwacja pracy studenta w czasie zajęć; - obserwacja pracy studenta przy projekcie oraz przy analizie studium przypadku;	Ćwiczenia Wykłady
U_03	- ocena wypowiedzi studenta w czasie zajęć; - efekty pracy w grupach; - obserwacja pracy studenta w czasie zajęć; - obserwacja pracy studenta przy projekcie oraz przy analizie studium przypadku;	Ćwiczenia Wykłady
U_04	- ocena wypowiedzi studenta w czasie zajęć; - efekty pracy w grupach; - obserwacja pracy studenta w czasie zajęć;	Ćwiczenia Wykłady

	- obserwacja pracy studenta przy projekcie oraz przy analizie studium przypadku;	
K_01	- ocena wypowiedzi studenta w czasie zajęć; - udział w dyskusji; - ocena pracy w grupach; - ocena pracy przy projekcie oraz studium przypadku; - obserwacja studenta w czasie wycieczki dydaktycznej;	Ćwiczenia Wykłady

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

*Sposób zaliczenia: zaliczenie przedmiotu z oceną;
Forma zaliczenia: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie testu końcowego (obejmującego tematykę wykładów i ćwiczeń) oraz aktywności studenta podczas zajęć.*

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem	60
przygotowanie do zajęć (w tym do zajęć w grupach)	20
udział w konsultacjach	4
czas na napisanie referatu/eseju	-
przygotowanie do egzaminu	30
udział w egzaminie	1
Inne (jakie?) – udział w wycieczce dydaktycznej	4
SUMA GODZIN	119
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Schimanek T., Diagnostowanie problemów społecznych, FISE, Warszawa 2015.
2. Schimanek T., Partycypacja obywatelska w społeczności lokalnej, FISE, Warszawa 2015.
3. Kulas P., Wódz K., *Dialog. Demokracja. Społeczeństwo obywatelskie*, WSB, Dąbrowa Górnicza 2010.
4. Misztal W., *Dialog obywatelski we współczesnej Polsce*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2011.
5. Moroń D., Organizacje pozarządowe – fundament społeczeństwa obywatelskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2012.

6. Wizerunek organizacji pozarządowych. Raport z badania, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. Schmidt J., *Rozwój organizacji pozarządowych. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Akademickie Sedno, Warszawa 2012.
2. *Społeczeństwo obywatelskie : wybrane aspekty jego tworzenia : (kontekst historyczny i współczesny)*, red. Ł. Kabzińska, Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP, Olsztyn 2014.
3. Barański R., Olejniczak A., *Fundacje i stowarzyszenia. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną*, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2012.
4. Herbst J., *Oblicza społeczeństwa obywatelskiego*, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Warszawa 2005.
5. *Kapitał społeczny we wspólnotach*, red. H. Januszek, Wydawnictwo AE, Poznań 2005.
6. *Organizacje pozarządowe. Dialog obywatelski. Polityka państwa*, red. M. Rymśza, IFiS PAN Warszawa 2008.
7. *Praktyki obywatelskie Polaków*, red. J. Raciborski, Warszawa 2010.
8. *Społeczeństwo obywatelskie. Między ideą a praktyką*, red. A. Kościański, W. Misztal, IFiS PAN, Warszawa 2008.
9. Szustek A., *Polski sektor społeczny*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2009.
10. Wendt J., *Wymiar przestrzenny struktury i aktywności społeczeństwa obywatelskiego w Polsce*, Warszawa 2007.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej